

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.230/2018/5.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke
. Gimesi Ágnes előadó bíró
. Feleky István bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. június 20.

Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem
büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): ... és társai

Első fok: övárosi Törvényszék 2017. február 14. napján kelt
14.B.118/2016/61. számú ítélet, tárgyalás

Másodfok: övárosi Ítéltábla 2017. szeptember 19. napján kelt
4.Bf.137/2017/6. számú ítélet, nyilvános

ülés

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: ... III. rendű terhelt meghatalmazott
védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmények miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben ... III. rendű terhelt védője által a terhelt javára benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Törvényszék 14.B.118/2016/61. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.137/2017/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2017. február 14. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 14.B.118/2016/61. számú ítéletével ... III. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kábítószer-birtoklás büntetében [Btk. 178. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] és társtettesként elkövetett lopás büntetében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bb) és bc) pont, (4) bekezdés b) pont].
- [2] Ezért öt - halmazati büntetésül - 5 év szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani. Kimondta, hogy a III. rendű terhelt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásába beszámítani rendelte a III. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.
- [3] Az ítélet ellen bejelentett ellentétes irányú fellebbezések folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2017. szeptember 19. napján meghozott és jogerőre emelkedett 4.Bf.137/2017/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a III. rendű terhelt tekintetében annyiban változtatta meg, hogy a vagyon elleni bűncselekményt érintően mellőzte a Btk. 370. § (2) bekezdés ba) pontjára utalást, egyben a lopás büntetést folytatólagosan elkövetettnek minősítette; a közegészséget veszélyeztető bűncselekményt a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetének minősítette; a kiszabott büntetést bünszervezetben elkövetővel szemben tekintette kiszabottnak, kimondta, hogy a III. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható, s az ezzel ellentétes ítéleti rendelkezést mellőzte. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [4] A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint ... I. rendű terhelt elhatározta, hogy meggazdagodása érdekében marihuána ültetvényeket hoz létre város 1 és annak környékén, majd az ültetvényekről leszüretelt kábítószerért értékesíti. Ennek érdekében felvette a kapcsolatot ... II. rendű, majd ... III. rendű terheltekkel, akiket a tervébe beavatott és ennek megfelelően fokozatosan kezdték el kiépíteni a marihuána ültetvényeket.
- [5] ... I. rendű és ... II. rendű terheltek legkésőbb 2013 márciusától több - elsősorban város 1 déli részén, vagy annak vonzáskörzetében élő és velük közelebbi-távolabbi rokoni kapcsolatban, vagy jó ismerősi viszonyban lévő - személyt bírtak rá arra, hogy utóbbiak által egyébként lakott, illetve használt családi házas ingatlanon marihuána kereskedelmi célú előállítására alkalmas indiai kender ültetvényeket létesítsenek, illetve

működtessenek a kábítószer értékesítéséből származó anyagi haszonból történő részesedés fejében.

- [6] A munkálatokat ... I. rendű terhelt szervezte. ... II. rendű és a későbbiekben beavatott ... III. rendű terhet feladata az ültetvények kiépítése és üzemeltetése volt. Az eljárás során ismeretlenül maradt „...” becenévű személy feladata pedig az volt, hogy olyan újabb és újabb kiadó ingatlanokat keressen, amelyek alkalmasak az ilyen ültetvény kialakítására.
- [7] ... I. rendű, ... II. rendű és ... III. rendű terhelt az ültetvényeket egymást követően, fokozatosan építették ki. Az ültetvények kialakítása, az ott termesztett vadkender fajtajú növények gondozása, illetve a termesztett kábítószer értékesítése során a felmerülő feladatokat I. rendű, II. rendű és III. rendű terhelt felosztotta egymás között. A vezető, irányító szerepet ... I. rendű terhelt játszotta, melybe esetenként ... II. rendű terhelt is közreműködött.
- [8] Az egyes helyszíneken ... I. rendű és ... II. rendű terheltek, esetenként ... III. rendű terhelttel együtt építették ki - az adott ingatlanon lakó, illetve azt használó, az ültetvény későbbi működtetéséről, fenntartásáról gondoskodó bűntársak tudtával és szükség szerinti közreműködésével - az egyes marihuána ültetvényeket, és szerelték fel azokat a kendernövények neveléséhez, gondozásához szükséges világító-, és szellőztető berendezésekkel. Az ültetvények műszaki felszerelését valamennyi ingatlanon azonos módon alakították ki, a berendezések működtetéséhez szükséges elektromos áramot pedig - ugyancsak az ültetvényt fenntartó egyes terhelt-társak tudtával és közreműködésével - illegálisan, a méretlen fővezetékre történő jogosulatlan csatlakozással vételezték.
- [9] Az egyes ültetvényeken a növények termesztéséhez szükséges tápoldatokat (vagy az azokhoz szükséges pénzt és instrukciókat) ... I. rendű és ... II. rendű terheltek biztosították az ültetvény gondozását végző bűntársak részére, de maguk is rendszeresen megjelentek az ültetvényeken, hogy ellenőrizzék a növények fejlődését, illetve hogy rendszeresen elvégezzék a növény egyedek metszésével és klónozás módszerével történő szaporításával kapcsolatos munkálatokat.
- [10] A marihuána előállításához szükséges nőivarú kendervirágzat szüretelését ... I. rendű és ... II. rendű terhelt végezték, de abban esetenként ... III. rendű terhelt, illetve az adott ültetvényt gondozó további bűntársuk is közreműködött. Az egyes szüretek alkalmával leszedett virágzatból előállított nagykereskedelmi mennyiségű marihuánát ... I. rendű terhelt, valamint az eljárás során ismeretlenül maradt ... becenévű férfi értékesítette. Időnként részt vett az értékesítésben ... II. rendű terhelt is, esetenként bekapcsolódott ... III. rendű terhelt is, például az áru szállításával.
- [11] ... I. rendű és ... II. rendű terhelt - esetenként ... III. rendű terhelt, illetve az egyes ingatlanokon az ültetvények

gondozását ellátó más terheltek közreműködésével - 2013 márciusától 2013. szeptember 11. napjáig 9 ingatlanon létesített és működtetett indiai kender ültetvényeket. ... III. rendű terhelte 5 ingatlanon működött közre az indiai kender ültetvény kiépítésében, illetve üzemeltetésében.

[12] A **cím 1** szám alatti családi házban kiépített indiai kender ültetvényt ... III. rendű terhelte gondozta. Az ültetvényen a természetesen túlmenően a növényegyedekből klónozási technikával szaporítóanyagot állítottak elő. Ily módon ... I. rendű, ... II. rendű és ... III. rendű terhelte a többi ültetvényt is ellátták új növényegyedekkel.

[13] Az ültetvény legalább féléves működése során az ott termelt növényeket I. rendű, II. rendű és III. rendű terheltek két alkalommal bizonyosan leszüretelték és a virágzatból kereskedelmi mennyiségű - előbb 3-4 kg, később mintegy 10 kg - marihuánát állítottak elő, amit az I. rendű és a II. rendű terhelte értékesített.

[14] A nyomozó hatóság 2013. szeptember 11. napján derítette fel az ezen az ingatlanon létesített ültetvényt. Az ezt követően fogatosított intézkedés során 213 tő indiai kendernövény egyedet, továbbá az ültetvény felszerelési és berendezési tárgyait, valamint a korábban már leszüretelt növények maradványait lefoglalták.

[15] A **cím 2** szám alatti ingatlant az ott lakó ... V. rendű terhelte bocsátotta ... I. rendű, ... II. rendű és ... III. rendű terhelte rendelkezésére, ahol általa tudottan az I. rendű, II. rendű és III. rendű terhelte indiai kender ültetvényt hozott létre és gondozott.

[16] A nyomozó hatóság 2013. szeptember 11. napján derítette fel az ezen az ingatlanon létesített ültetvényt. Az ezt követően fogatosított intézkedés során 184 tő indiai kendernövény egyedet, továbbá az ültetvény felszerelési és berendezési tárgyait lefoglalták.

[17] A **cím 3** szám alatti családi házban kiépített indiai kender ültetvényt ... IV. rendű terhelte gondozta. Az ültetvényen a növényegyedekből a természetesen túlmenően klónozási technikával szaporítóanyagot állítottak elő. Ily módon ... I. rendű, ... II. rendű és ... III. rendű terhelte a többi ültetvényt is ellátták új növényegyedekkel.

[18] Az ültetvény legalább féléves működése során az ott termelt növényeket I. rendű, II. rendű, III. rendű és IV. rendű terheltek egy alkalommal bizonyosan leszüretelték. Így a mintegy 30-40 növényegyedről leszedett mintegy 9 kg virágzatból kereskedelmi mennyiségű marihuánát állítottak elő, amit az I. rendű és a II. rendű terhelte értékesített.

[19] A nyomozó hatóság 2013. szeptember 11. napján derítette fel az ezen az ingatlanon létesített ültetvényt. Az ezt követően fogatosított intézkedés során 107 tő kendernövény egyedet, továbbá az ültetvény felszerelési és berendezési tárgyait, valamint a korábban már leszüretelt növények maradványait lefoglalták.

[20] A **cím 4** szám alatti családi házban kiépített indiai kender

ültetvényt ... VI. rendű terhelte gondozta.

- [21] Az ültetvény legalább féléves működése során az ott termelt növényeket I. rendű, II. rendű és III. rendű terheltek legalább egy alkalommal bizonyosan leszüretelték. A leszedett mintegy 9 kg virágzatból kereskedelmi mennyiségű marihuánát állítottak elő, amit az I. rendű és a II. rendű terhelte értékesített.
- [22] A nyomozó hatóság 2013. szeptember 11. napján derítette fel az ezen az ingatlanon létesített ültetvényt. Az ezt követően foganatosított intézkedés során 87 tő indiai kendernövény egyedet, továbbá az ültetvény felszerelési és berendezési tárgyait, valamint a korábban már leszüretelt növények maradványait lefoglalták.
- [23] A **cím 5** szám alatti családi házban kiépített indiai kender ültetvényt az ingatlant bérlő ... VIII. rendű terhelte gondozta.
- [24] Az ültetvény több hónapos működése során az ott termelt növényeket I. rendű, II. rendű, III. rendű és VIII. rendű terheltek legalább egy alkalommal bizonyosan leszüretelték. A leszedett mintegy 6 kg virágzatból kereskedelmi mennyiségű marihuánát állítottak elő, amit az I. rendű és a II. rendű terhelte értékesített.
- [25] A nyomozó hatóság 2013. szeptember 11. napján derítette fel az ezen az ingatlanon létesített ültetvényt. Az ezt követően foganatosított intézkedés során 88 tő indiai kendernövény egyedet, továbbá az ültetvény felszerelési és berendezési tárgyait, valamint a korábban már leszüretelt növények maradványait lefoglalták.
- [26] A **cím 6** szám alatti családi házban ... I. rendű, ... II. rendű és ... III. rendű terheltek az ingatlant használó ... XI. rendű terhelte tudtával és közreműködésével megkezdték az indiai kender termesztéséhez alkalmas ültetvény kiépítését. Ennek során beszerezték és a helyszínre szállították, majd elkezdték az ültetvény működéséhez szükséges berendezések felszerelését. A terheltek megállapodása szerint az ültetvény gondozását ... XI. rendű terhelte látta volna el.
- [27] A nyomozó hatóság 2013. szeptember 11. napján derítette fel az ezen az ingatlanon létesítendő ültetvényt. Az ezt követően foganatosított intézkedés során az ültetvény felszerelési és berendezési tárgyait, valamint a korábban már leszüretelt növények maradványait lefoglalták.
Az indiai kenderből előállított marihuána a Btk. 459. § 18/a) pontja értelmében kábítószernek minősül.
- [28] A ... III. rendű terhelte által, illetve közreműködésével a **cím 1** szám alatti ültetvényen termesztett 213 tő önmagában meghaladta a jelentős mennyiség alsó határát. A III. rendű terhelte a fent részletezett ültetvényeken összesen 679 tő vadkender kereskedési célú termesztésében működött közre.
- [29] A **cím 1** szám alatti ültetvény kialakítás során az I. rendű és a II. rendű terhelte, míg a **cím 2** szám alatti ültetvény kialakításakor ... I. rendű, ... II. rendű és ... III. rendű terhelte a méretlen elektromos fővezetékét megbontotta és arra illegálisan rácsatlakozott azért, hogy ezen a módon a

fogyasztómérőt megkerülve, méretlenül, díjfizetés nélkül jussanak hozzá az ültetvény működtetéséhez (világítás, szellőztető elektromos berendezés) szükséges elektromos áramhoz. A III. rendű terhelt erről tudva biztosította a **cím 1** szám alatti ingatlanon létesített ültetvény működéséhez szükséges elektromos áramot.

- [30] Az I. rendű, a II. rendű és a III. rendű terhelt az ültetvények üzemeltetéséhez szükséges elektromos áram illegális vételezésével az ELMŰ-Hálózati Kft.-nek összesen 2.268.547 forint kár okozott, melyben az egyes ültetvények gondozói az adott ingatlanra díjfizetés nélkül vételezett áram ellenértékének erejéig közreműködtek.

II.

1.

- [31] A jogerős ügydöntő határozat ellen ... III. rendű terhelt meghatalmazott védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján arra hivatkozással, hogy a bűnszervezetben elkövetés törvénysértő megállapítása folytán törvénysértő büntetés kiszabására került sor és a másodfokú bíróság e körben az indokolási kötelezettségét is megszegte.
- [32] A védő szerint a vádemeléshez képest az elsőfokú bíróság eljárásában új bizonyíték, új körülmény nem merült fel. Az ügyészség a vádirati tényállást nem módosította így az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy „az ültetvények kiépítése és gondozása mindenképpen igényelte az irányítást, a szervezést és a koordinációt, de bűnszervezet a bíróság megállapítása szerint nem jött létre; [...] a tárgyaláson lefolytatott bizonyítási eljárás során olyan nóvum, amely a nyomozás és a vádemelés időszakában ne lett volna ismert nem merült fel. A bűncselekmény elkövetését ... I. r. vádlott határozta el. Ezen elképzelését osztotta meg ... II. rendű vádlottal és esetenként bevonták ... III. r. vádlottat és az ültetvények gondozását végző más-más vádlott-társakat. A kábítószerrel kapcsolatos cselekmények azonban ... I. r., ... II. r. és ... III. r. vádlottak vonatkozásában is egységesen egy cselekménynek minősülnek.”
- [33] A meghatalmazott védő rámutatott arra, hogy a bűnszervezetben történő elkövetés nem azonosítható a csoportos elkövetéssel. Így amennyiben a vádirati tényállás alapján az I. rendű és a II. rendű terheltet érintően az összehangolt magatartás megállapítható lenne, ahhoz a III. rendű terhelt kizárólag eseti jelleggel kapcsolódott, ez pedig esetében kizárja a hosszabb időre szervezettség és az összehangoltság meglétét.
- [34] A védő szerint iratellenesen rögzítette a másodfokú bíróság az ítéleti tényállásban, hogy a csoport az I. rendű terhelt irányításával működött, aki meghatározta a feladatokat, illetve a kivitelezés, végrehajtás módját. Ennél fogva alaptalanul és iratellenesen állapította meg, hogy a III. rendű terhelt a bűncselekményt bűnszervezetben követte el. Erre vonatkozó

bizonyíték nem állt rendelkezésre.

[35] Kifejtette, hogy a bűnszervezetben elkövetés megállapíthatósága kapcsán vizsgálni kell a terhelt tudattartalmát, azaz, hogy felismerte-e, hogy a bűncselekmény elkövetési magatartását a bűnszervezet keretén belül valósítja meg. A másodfokú bíróság iratellenes megállapításokat rögzített az ítéletében és elmulasztott számot adni arról, hogy mely bizonyíték alapján vont következtetést a III. rendű terhelt vonatkozásában a bűnszervezetben való elkövetésre, így az indokolási kötelezettségét súlyosan megsértette.

[36] A védő mindezek alapján elsődlegesen a Fővárosi Ítéltábla fent hivatkozott ítéletének a hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását, másodlagosan a jogerős ítélet megváltoztatását és a büntetés enyhítését indítványozta.

2.

[37] A Legfőbb Ügyészség a BF.244/2018/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálat során a jogerős ítéletben megállapított tényállás irányadó, így a bizonyítékok értékelése útján a tényállás és azon keresztül a bűnösség megállapítása, a cselekmény jogi minősítése nem támadható.

[38] Hivatkozott a töretlen ítélkezési gyakorlatra, amely szerint a bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10.).

[39] A másodfokú bíróság az ítéletének indokolásában részletesen számot adott arról, hogy a III. rendű terhelt cselekményét mely tények, bizonyítékok és jogi indokok alapján állapította meg. Ezzel maradéktalanul eleget tett indokolási kötelezettségének. A ... III. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekményeket törvényesen minősítette és törvényesen állapította meg a bűnszervezetben elkövetést is. Anyagi jogszabálysértés hiányában önmagában a kiszabott büntetés mértéke nem támadható. A másodfokú bíróság törvényesen zárta ki III. rendű terheltet a feltételes szabadságból. E körben utalt arra, hogy a Be. 416. § (4) bekezdés c) pontja értelmében e kérdésben a felülvizsgálat kizárt.

[40] A Legfőbb Ügyészség mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.137/2017/6. számú ítéletének a hatályában fenntartását indítványozta.

3.

[41] A terhelt és a védő a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára észrevételt nem tett.

III.

- [42] A Kúria a felülvizsgálati indítványt - a Be. 424. § (1) bekezdése alapján - tanácsulésen bírálta el és azt állapította meg, hogy a III. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [43] A felülvizsgálati indítványát a védő a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján nyújtotta be, ugyanakkor - annak tartalma szerint - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában felhívott indokolási kötelezettség elmulasztását is sérelmezte.
1.
- [44] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [45] A Be. 373. § (1) bekezdés III. pontja szerint a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében a) az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan, vagy b) az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.
- [46] A meghatalmazott védő által előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem tartalmaz az indokolási kötelezettség megsértésére vonatkozó tényelőadást.
- [47] Az indokolási kötelezettség megsértése tartalmilag nem azonos sem a bizonyítékok mikénti értékelésének vitatásával, sem az ítélet megalapozatlanságával (1.BK számú kollégiumi vélemény).
- [48] Az indokolási kötelezettség teljesítése kapcsán kizárólag az vizsgálható, hogy a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott jogerős ügydöntő határozat indokolásában az eljáró bíróság a bizonyítékok egyenként és összességében történt értékeléséről ellenőrizhető és elégséges módon számot adott-e, illetve a bizonyítékok értékelése alapján kialakult meggyőződésének okszerű, a logika szabályainak megfelelő magyarázatát adta-e.
- [49] Ebből következően a felülvizsgálati indítványban az alapügyben eljáró bíróságok indokolásából kiragadott bizonyítékok nem az indokolási kötelezettség megsértésének igazolására szolgálnak, hanem a bizonyítékok újraértékelésén keresztül a jogerős ítéletben megállapított tényállás vitatására irányulnak, ami a felülvizsgálati eljárásban kizárt (BH 2013. 10.).
- [50] A kialakult ítélkezési gyakorlat alapján az indokolási kötelezettség megsértésének abszolút eljárási szabálysértést megalapozó megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha a megtámadott ügydöntő határozat indokolása tény-, vagy jogkérdésben oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, mire alapozta a bíróság a döntését (BH 2013.10.).

- [51] Az eljárás bíróságok ... III. rendű terheltet érintően mind a ténykérdések, mind a jogkérdések tekintetében eleget tettek indokolási kötelezettségüknek. A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását az I. rendű, a II. rendű és a III. rendű terheltet érintően kiegészítette, illetve pontosította (Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.137/2017/6. számú ítélet 8. oldal 4-6. bekezdés és 9. oldal 1-2. bekezdés). Ezt követően számot adott arról, hogy a III. rendű terhelt cselekményét mely tények és bizonyítékok alapozták meg (Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.137/2017/6. számú ítélet 10. oldal 1. bekezdés-12. oldal 3. bekezdés és 12. oldal 7. bekezdés-13. oldal 1. bekezdés, valamint 13. oldal 6. bekezdés-14. oldal 1. bekezdés). Részletes és körültekintő jogi indokolását adta a III. rendű terhelt terhére rótt bűncselekmény minősítésének és a bűnszervezetben elkövetés megállapításának (Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.137/2017/6. számú ítélet 14. oldal 5. bekezdés-17. oldal 1. bekezdés).
- [52] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett.
- 2.
- [53] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.
- 2.1.
- [54] A felülvizsgálati eljárásban a Kúria a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a jogerős határozatban megállapított tényálláshoz - annak esetleges megalapozatlansága esetén is - kötve van. E tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható és a felülbírálat során irányadó.
- [55] Az alapügyben megállapított tényálláshoz kötöttség azt is jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok mikénti értékelése nem vizsgálható, a bizonyítékok át-, illetve újraértékelése kizárt.
- [56] A Kúria a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás megalapozottságát nem vizsgálhatja, így - a Be. 351. § (2) bekezdésének alkalmazásával - azt sem, hogy az alapügyben eljárás bíróságok által megállapított tényállás az iratok tartalmával ellentétes-e, illetve hogy a tényállás megállapítása során az eljárás bíróságok a megállapított tényekből további tényekre helyesen következtettek-e.
- 2.2.
- [57] A meghatalmazott védő a III. rendű terhelt terhére rótt bűncselekmények - így a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatóban meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének, valamint a Btk. 370. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés bb) és bc) pontjára tekintettel a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás büntettének - minősítését nem

sérelmezte, kizárólag a bűnszervezetben elkövetés megállapítását támadta.

[58] A bűnszervezet fogalmát a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja határozza meg. A szerint a bűnszervezet három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[59] A 4/2005. BJE jogegységi határozat szerint a bűnszervezet megállapítása során az alapcselekmények tényállásszerűsége mellett az vizsgálandó, hogy az elkövető tudattartalma a bűnszervezet tárgyi ismérveit átfogta-e. Az elkövető tudatának nem arra kell kiterjednie, hogy egy bűnszervezet a törvényi előfeltételek szerint létrejött, hanem arra, hogy a bűnszervezet tárgyi sajátosságainak ismeretében annak működéséhez csatlakozik, illetve annak keretében cselekszik (BH 2016.5.).

[60] A bűnszervezetben elkövetés megvalósulhat bármely elkövetői alakzatban - tettesként, társtettesként, felbujtóként vagy bűnsegédként - és átfogja a szervezeten belül a szervező, irányító, közreműködő és segítő szerepeket is. A bűnszervezet megállapításának azonban nem tartalmi eleme a hierarchikus kapcsolat megléte. A szervezet hierarchiájában elfoglalt hely kizárólag a büntetés kiszabása körében lehet jelentős.

[61] Az összehangolt működés a bűnszervezet fogalmi ismérve. Ezen ismérv megállapítása döntően az elkövetési magatartáson keresztül történő kapcsolódás alapján állapítható meg. A szervezet működését nem a személyes kapcsolatok alapozzák meg, hanem a benne cselekvő személyek egymást erősítő hatása. Az összehangolt működés megállapításának nem feltétele, hogy az elkövetők ismerjék egymást személyesen. A bűnszervezetben részt vevők nincsenek szükségképpen egymással kapcsolatban a bűncselekmények közös megvalósítása során. Bűnszervezetben elkövetés állapítható meg akkor is, ha az elkövetői tevékenység vezetői szinten kerül összehangolásra, a végrehajtói szinten személyes kapcsolatokra már nincs szükség (BH 2016.234., BH 2016.5., BH 2009.96.).

[62] A „hosszabb időre szervezettség” tartalmilag azt foglalja magában, hogy nem csak a bűncselekmény elkövetéséhez feltétlenül szükséges időre kapcsolódik össze az elkövetők magatartása, hanem a törvényben írt célra alakuló csoport kialakítására és működésének összehangolására kiterjedő időszakra is.

[63] A Btk. a bűnszervezet tevékenységét nem a már elkövetett bűncselekményekkel határozza meg, hanem azok céljával. Ebből okszerűen következik, hogy az időbeliség vizsgálata nem csupán a bűnszervezet tényleges fennállásának az időtartamára vonatkozik, hanem a jövőben elkövetni szándékozott bűncselekményeket is értékelni kell.

[64] A Btk. szabályozása szerint a bűnszervezet célja: öt év szabadságvesztéssel vagy ennél súlyosabban büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. Ez a bűnszervezetben elkövetés megállapításának objektív feltétele, vagyis az elkövető tudatának

nem kell átfognia a tervbe vett bűncselekmények pontos büntetési tételeit.

[65] A „bűncselekmények elkövetése” tényállási elem értelmezése kapcsán következetes a bírói gyakorlat abban, hogy egyetlen ténylegesen elkövetett (megkísérelt) bűncselekmény vagy akár eltervezett bűncselekmény is megalapozhatja a bűnszervezetben elkövetés megállapítását, ha az elkövető tudattartalma kiterjed a bűnszervezet tárgyi sajátosságaira, és a végrehajtás körülményeiből - különösen a konkrét magatartás mások megelőző vagy további láncolatossá cselekményeit feltételező jellegéből, ezek szükségszerű és ezért előreláthatóan bekövetkező eseményeiből - következtetést lehet levonni arra, hogy az alkalomszerű tettes cselekménye megvalósításakor a bűnszervezetben történő elkövetést felismerte (1/2005. BJE, BH 2008. 139.). Így a bűnszervezetben elkövetés megállapítható azzal szemben is, aki - eseti jelleggel - akár egyetlen cselekményt tettesként vagy részesként valósít meg.

[66] A természetes egységbe tartozó bűncselekmények esetén az elkövetési magatartások többszörös halmozódásakor, a bűnszervezetben elkövetés megállapítása során az önállóságukat elvesztő részecselekményeket önmagukban kell vizsgálni és e részecselekmények is megalapozhatják a bűnszervezet meglétének a megállapítását.

[67] A következetes bírói gyakorlat szerint a bűnszervezetben elkövetés megállapításának van helye, ha az irányadó tényállás szerint a terhelt három vagy több személlyel állt kapcsolatban, és tisztában volt azzal, hogy tevékenységét a kábítószer-kereskedéssel foglalkozó szervezet keretében végzi, cselekményét társaival összehangoltan, szervezeten, hosszabb időn keresztül valósította meg (BH 2016.234.).

[68] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság ítéletének indokolásában e törvényi szabályozással összhangban állapította meg a III. rendű terheltet érintően a bűnszervezetben elkövetést.

[69] Helyesen rögzítette ítéletében, hogy a III. rendű terhelt - miután megismerte az I. rendű terhelt marihuána ültetvények létesítésére és a leszüretelt kábítószer értékesítésére irányuló tervét - az I. rendű és a II. rendű terhelttel közösen több ültetvény telepítésében működött közre, amelyek közül két ültetvényt maga gondozott. Tudomása volt arról, hogy a két terhelt-társával együtt létrehozott további ültetvényeket más személyek gondozzák és azok leszüretelésében rész vett (IV/1. tényállási pont). Emellett az I. és II. rendű terhelttel együtt közreműködött az ültetvényeken történő termesztéshez szükséges elektromos berendezések beszerzésében és a szükséges átalakítások áramszolgáltatóval való elvégeztetésében. Az ültetvények telepítésének módja, azok technológiai felszereltsége, valamint az I. rendű terhelt irányító szerepe a végrehajtás tervszerűségét mutatta a III. rendű terhelt által is felismerhető módon.

[70] Az ültetvények telepítésétől a III. rendű terhelt elfogásáig több mint hat hónap telt el. Az általa gondozott, illetve az általa

ismert ültetvényeken elfogásáig már szüretelésre is sor került. A III. rendű terhelt az eljárás tárgyát képező cselekményekkel érintett ültetvényeken 679 tő vadmader kereskedési célú termesztésében működött közre. (Fővárosi Törvényszék 14.B.118/2016/61. számú ítélet I., II., III., IV. és VI. tényállási pont).

[71] A III. rendű terhelt vonatkozásában természetes egységként kábítószer-kereskedelem büntetteként értékelt bűncselekmény részét képezték az önállóságukat elvesztett, de önmagukban is 5 évnél súlyosabban büntetendő szándékosan elkövetett részcselekmények.

[72] Mindezek alapján a III. rendű terhelt az által elkövetett bűncselekmény során a bűnszervezet Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjában írt fogalmi elemeit megvalósító tények ismeretében volt, így a bűnszervezetben elkövetés megállapítására törvényesen került sor.

3.

[73] A Kúria megállapította egyúttal, hogy a kiszabott büntetés sem törvénytör.

[74] A Kúria a teljesség érdekében utal arra, hogy a meghatalmazott védő indítványában helyesen hivatkozott a BH 2016.234. számú eseti döntésre. Aszerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bűnszervezetben elkövetés megállapítása téves, azonban ez csak abban az esetben alapozza meg ezt a rendkívüli jogorvoslatot, ha emiatt törvénytör büntetés kiszabására került sor.

[75] A fentiek alapján a Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján tanácsülésen, a Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondat 1. fordulata szerinti összetételben eljárva, és miután más hivatalból [Be. 423. § (5) bekezdés] vizsgált, feltétlenül a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését eredményező más eljárási szabálysértést sem észlelt - a védő felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a Fővárosi Törvényszék 14.B.118/2016/61. számú ítéletét, valamint a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.137/2017/6. számú ítéletét a III. rendű terheltet érintően - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.

[76] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.

[77] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. június 20.

. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A kiadmány hitel  l:
Schulz Oszkárné
tisztviselő